
Juss-studentenes
rettsinformasjon

Deres ref: 200607139-/AM

Høringsuttalelser - Forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad i nytt kapittel 5A i sosialtjenesteloven

Juss-Buss ønsker å komme med følgende merknader til forslaget om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad:

5. Om kvalifiseringsprogram

5.1 Formål og målgruppe

Juss-Buss stiller seg positive til at Regjeringen ønsker å utnytte synergieffekten av den nye arbeids- og velferdsordningen ved å innføre et konkret tiltak som kvalifiseringsprogram. Målgruppen for dette tiltaket er etter vår erfaring de som sliter mest økonomisk og har størst behov for tiltak som kan bedre inntektsevnen.

5.2 Om rett og plikt til deltakelse/ 5.3 Kriterier for deltakelse

Juss-Buss stiller seg positive til at det etableres en rett til kvalifiseringsprogram for de som oppfyller kriteriene i lovutkastets §5A-1. Det er viktig at programmet skal være et lavterskelprogram der deltagelse for personer som oppfyller kriteriene skal få et tilbud uavhengig av andre faktorer som kommunens økonomi eller andre ressursbaserte vurderinger. Vi er i utgangspunktet negative til at det overlates til forvaltningens frie skjønn å avgjøre om det for den enkelte søker vil være hensiktsmessig og nødvendig med deltakelse i kvalifiseringsprogrammet. Gjennom vår saksbehandling har vi daglig kontakt med Navkontor over hele landet. Gjennomgående ser vi at sosialtjenesten er den seksjonen av den nye arbeids – og velferdsordningen som innehar den mest varierende og ufullstendige kompetansen og gir den mest kvalitetsmessig ujevne veiledningen til sine brukere. Derfor er vi i utgangspunktet negative til at sosialtjenesten gis ansvaret for å foreta de skjønsmessige vurderingene knyttet til kvalifiseringsprogrammet. På en annen side ønsker Juss-Buss at sosialstønadsmottakere skal få så mange kompetansehevende og kvalifiserende tilbud som mulig, og objektive kriterier uten rom for skjønn vil kunne diskriminere personer som helt klart ville hatt nytte av et slik tiltak. Regjeringen bør derfor i sammenheng med lovforslaget tilby ansatte ved alle sosialkontor kurs eller andre former for opplæring som gir den nødvendige kompetansen de skjønsmessige vurderingene forutsetter. Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud til de som har de største problemene med å få hevdet sine rettigheter. Det er således ytterst viktig at de som skal foreta de skjønsmessige vurderingene innehar den kunnskapen som en korrekt vurdering krever.

5.5 Individuell plan og medvirkning

5.5.1 Individuell plan.

Juss-Buss stiller seg positive til at kvalifiseringsprogrammet gjennomføres med utgangspunkt i en individuell plan.

5.5.2 Medvirkning

Juss-Buss ser det som grunnleggende at kvalifiseringsprogrammet med utgangspunkt i en sammensatt vurdering av hensiktsmessige tiltak kombinert med deltakers ønsker og motivasjon.

5.7 Kvalifiseringsprogrammets innhold

5.7.2 Tiltak i programmet

Juss-Buss ser i likhet med regjeringen, at opplæring og kompetanseheving med tanke på gjeninntredelse i arbeidsstokken skal være kvalifiseringsprogrammets øverste målsetning. Blant langtidsmottakere av sosialstønad er det en stor spredning av bistandsbehov, arbeidserfaring og annen kompetanse. De ulike tiltak som tilbys gjennom kvalifiseringsprogrammet bør derfor ha en stor spennvidde når det kommer til typer tiltak, målsetninger og oppfølging fra sosialtjenesten. For enkelte vil kvalifiseringsprogrammet tilby en rutine og regelmessig aktivitet i en hverdag preget av passivitet. Juss-Buss mener at målsetningen om at tiltaket skal inneholde arbeidsrettede tiltak i lovforslagets § 5A-2 kan bli overambisiøs i mange tilfeller. På den annen side skal kvalifiseringsprogrammet ikke være et aktivitetstilbud for sosialklienter med en kjedsommelig hverdag. For at målsetningen om arbeid skal være realistisk for alle, stilles det store krav til oppfølging fra sosialtjenesten og arbeidsgivers vilje til tilpasning. Juss-Buss stiller seg tvilende til at alle som tilbys programmet vil komme ut i arbeid, men er enig i at programmet skal ha arbeid til alle som et uttalt mål.

5.7.3 Helårig program på fulltid

Juss-Buss stiller seg positive til at programmet i utgangspunktet skal være en fulltidsaktivitet for deltakerne. Vi ser ingen hensikt i at programmet gis en annen tidsmessig utforming enn full tid ettersom målsetningen for programmet er at deltakeren skal komme ut i arbeid så fort som mulig. Juss-Buss stiller seg positive til at programmets varighet i utgangspunktet avgrenses til ett år. Hensikten med programmet er ikke å være et vedvarende aktivitetstilbud til stønadsmottakere, men et avgrenset tiltak med en klar målsetning.

5.7.4 Iverksetting av programmet

Juss-Buss stiller seg positive til forslaget om en seks månedersfrist for iverksetting av kvalifiseringsprogrammet for den enkelte. Denne fristen bør allikevel ikke bli en sovepute for sosialtjenesten med tanke på behandlingstid.

5.7.6/6.3.2 Utestengelse fra programmet

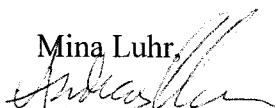
Juss-Buss har erfaring med at klienter utestenges fra introduksjonsprogrammet ved relativt lite fravær. Det er i den forbindelse et problem at vilkårene for utestengelse er uklare, og grensene for lave. Det kan bli et stort problem for personer som mottar støtte gjennom kvalifiseringsprogrammet, dersom det ikke er klart for dem hva som skal til for å utestenges fra programmet. Dersom en har vært borte noen ganger, og ikke fått med seg at man må levere sykemelding eller lignende, kan en utestengelse virke svært demotiverende for en stønadsmottaker som ellers har hatt en god progresjon i programmet. Dette er viktig å ta hensyn til ved utformingen av reglene.

6. Om kvalifiseringsstønad

6.2.1 Aldersdifferensiering

Juss-Buss stiller seg negativ til at mennesker under 25 år skal motta mindre i stønad. Ordningen med aldersdifferensieringen er et problem for mange unge i forbindelse med introduksjonsordningen, og det er intet som tilsier at unge som mottar kvalifiseringsstønad har mindre behov for økonomisk stønad enn mottakere over 25 år. Det at lånekassens satser er lave, kan ikke tillegges avgjørende vekt i den forbindelse. Studenter som mottar stønad fra lånekassen er avhengig av å jobbe ved siden av for å klare å dekke utgifter til livsopphold. Mottakere av kvalifiseringsstønad som jobber ved siden av, skal i følge forslaget i høringen trekkes tilsvarende timeantall i stønaden for dette, og de vil derfor ikke ha samme mulighet til å jobbe ved siden av som studenter. Juss-Buss foreslår derfor at forslaget om aldersdifferensiering fjernes, både fra kvalifiseringsstønaden og fra introduksjonsordningen.

For Juss-Buss,

Mina Luhr,

Andreas Moen,

Trond Skatg

Brage Nordgård